

Managementresponse accountantsverslag 2016

IT omgeving (Eigenaar: Erwin Braskamp; actiehouder: Gerald van Rooij).

Uit de boardletter 2016:

2.1 IT-omgeving

Uw gemeente heeft de financiële administratie ondergebracht in DOWR-verband bij de gemeente Deventer. De IT-omgeving en een adequate opzet en werking daarvan nemen een steeds dominantere plaats in binnen uw organisatie voor een betrouwbare geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarmee krijgt de IT ook een dominantere positie in onze controle-aanpak en -uitvoering. Wij hebben onze IT-specialisten een inventarisatie laten uitvoeren aangaande uw general computer controls in het kader van de jaarrekeningcontrole. De uitkomsten zijn door ons gerapporteerd in het accountantsverslag 2015.

Ten tijde van onze interim werkzaamheden hebben wij vernomen dat de adviespunten voor het wijzigingsbeheer voortvarend zijn opgepakt. Voor het realiseren van een betrouwbare geautomatiseerde gegevensverwerking resteert de optimalisatie van het rechtenbeheer. Het risico bestaat nu dat bepaalde medewerkers niet over de juiste toegangsrechten beschikken waardoor er mogelijk ongewenste functievermenging ontstaat. Indien de general computer controls integraal zijn geborgd kan uw gemeente ook controlezekerheid ontleen aan de zogenoemde application-controls. Een voorbeeld hiervan is de validatie tussen grootboekrekening enerzijds en budgethouder anderzijds.

Wij hebben hierbij geadviseerd:

- Bij de implementatie van het nieuwe financiële systeem een integrale check uit te voeren op de waarborgen van de general computer controls van de totale IT-omgeving.
- Inhoud te geven aan het formaliseren van procedures voor rechtenbeheer.
- Naast bovenstaande verbeterpunten eveneens de belangrijkste application-controls in beeld te brengen en te testen op een effectieve werking.

Algemene IT ontwikkelingen

Zoals hierboven verwoord neemt de IT in zijn algemeenheid een steeds prominentere plek in binnen uw bedrijfsvoering. Uw gemeente is zich hiervan bewust, hetgeen onder andere blijkt uit uw automatiseringsbeveiligingsplan, het recent aanstellen van een CISO/dataprotectionofficer (totale verantwoordelijkheid voor IT-gerelateerde beveiligingsaspecten) alsmede het uitvoeren van interne onderzoeken naar datalekken. Tevens worden uw medewerkers periodiek getoetst op het signaleren van phishingmails en de bewustwording en de mogelijke impact hiervan.

Management response: Bij de inrichting van een nieuw financieel systeem (implementatie per 1 januari 2018) zal rekening worden gehouden met bovengenoemde aanbevelingen voor zover systeemtechnisch mogelijk. Specifiek voor het rechtenbeheer zal een afweging plaatsvinden voor een optimaal evenwicht tussen efficiency, beheersbare risico's en betrouwbaarheidseisen geautomatiseerde omgeving. Concreet betekent dit dat ook in 2017 door ons en de accountant aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Daarnaast wordt in 2017 ingezet op een bewustwordingscampagne informatieveiligheid.

Uit het accountantsverslag 2016:

In het kader van onze jaarrekeningcontrole hebben wij een IT-audit uitgevoerd op de beheersomgeving (general IT controls). De bevindingen c.q. aanbevelingen op het gebied van informatiebeveiliging en wijzigingsbeheer hebben uitgewezen dat wij voor onze jaarrekeningcontrole géén volledig gebruik kunnen maken van de door uw gemeente getroffen geautomatiseerde beheersingsmaatregelen, omdat die direct afhankelijk zijn van de betrouwbare en continue werking van de IT-omgeving. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de maatregelen die zijn opgenomen in de digitale workflow inkoopfacturen. Om alsnog voldoende zekerheid te krijgen over de betrouwbare en rechtmatige verwerking en betaling van de inkoopfacturen hebben wij aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Uit deze controlewerkzaamheden volgen geen bijzonderheden.

Managementresponse bij accountantsverslag jaarrekening 2016 (mei 2017)

Advies bij de jaarrekening 2016 is gelijk aan aanbeveling uit de boardletter 2016. Dit punt is inmiddels ingebracht bij de implementatie van het nieuwe financieel systeem. Zoals bij de managementresponse boardletter 2016 is aangegeven kan deze aanbeveling eerst met ingang van het boekjaar 2018 gerealiseerd worden.

Rechtmatigheid EU-aanbestedingen (eigenaar: Erwin Braskamp; actiehouders Anne Denissen/ Erwin Braskamp)

Uit de boardletter 2016:

2.4 Rechtmatigheid EU-aanbestedingen

In voorgaande jaren hebben wij geadviseerd in het proces van inkoop en aanbestedingen adequate preventieve interne beheersmaatregelen op te nemen in plaats van uitsluitend achteraf een interne audit uit te voeren op een juiste naleving van de aanbestedingsrichtlijnen. Dit waarborgt een sterkere reducering op mogelijke risico's van een niet juiste naleving van aanbestedingsrichtlijnen.

Bij onze interim-controle 2016 hebben wij vastgesteld dat hieraan nog geen voldoende invulling is gegeven. Wel hebben wij vastgesteld dat uw organisatie diverse initiatieven (met name het oriënteren op de implementatie van een contracten-register) heeft genomen die bijdragen aan betere waarborgen. De implementatie van deze initiatieven moet nog sterker worden geëffectueerd. Een adequate key-control zou kunnen zijn om periodiek door een onafhankelijke functionaris met kennis van zaken rondom EU-aanbestedingen een inkoop-/aanbestedingsscan te laten uitvoeren en hiervan een vastlegging met uitkomsten en mogelijke acties aan de directie voor te leggen.

Een andere mogelijke adequate preventieve maatregel is een application-control waarbij iedere bestelling groter dan € 50.000 door een inkoopadviseur wordt beoordeeld en van een advies wordt voorzien waarmee de juiste inkoopprocedure wordt gewaarborgd.

Management response: Eind 2016 en in de loop van 2017 zijn/worden maatregelen getroffen om de interne beheersing rondom aanbestedingen/inkopen te versterken. Onderstaand zijn onze belangrijkste maatregelen/acties opgenomen:

- Het realiseren van de E-suite voor budgethouders om een aanbestedingsdossier digitaal vast te leggen.
- Het eind 2016 uitvoeren van een uitvraag in de organisatie met betrekking tot aanbesteding-/inkoopkalender 2017/2018.
- In aansluiting op het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid worden in 2017 informatiesessies georganiseerd voor (decentrale) inkopers om het belang van rechtmatig en doelmatig inkopen te adresseren.
- Bij de implementatie van een nieuw financieel informatiesysteem wordt de mogelijkheid onderzocht om binnen DOWR-verband te komen tot een inrichting van een verplichtingenadministratie voor inkopen/investeringen.
- Het uitvoeren van een periodieke inkoop-/aanbestedingsscan als key-control nemen wij in overweging ter implementatie.

Uit het accountantsverslag 2016:

Wij hebben het college geadviseerd om op basis van een jaarlijks te ramen inkoopbehoefte en een actueel contractregister vooraf (preventief) vast te stellen dat de voorgenomen inkopen plaatsvinden volgens de juiste aanbestedingsprocedure, en ook specifiek (verbijzonderde) interne controle uit te voeren op de juiste toepassing bij inhuur van 'voormalige' 2B-diensten.

Managementresponse bij accountantsverslag jaarrekening 2016 (mei 2017)

De inkoopadviseurs hebben de inkoop- en aanbestedingskalender 2017/2018 in kaart gebracht. Daarnaast zal in 2017 de E-suite voor budgethouders om een aanbesteding digitaal vast te leggen worden gerealiseerd.

De aanbestedingsregels zijn duidelijk en het is aan de manager om dit ook zo uit te voeren.

Nu wordt achteraf, op basis van een door de accountant geselecteerde steekproef, achteraf gegevensgerichte controles uitgevoerd. Ook hier willen we de komende jaren toegroeien van controle achteraf, naar controle als onderdeel van het proces. Dit op basis van vertrouwen waarbij het proceseigenaarschap helder is belegd.

Uit het accountantsverslag 2016:

Sociaal domein, 3 decentralisaties. (eigenaar Edwin Hoekstra: actiehouders Marjon Veldkamp en Gert-Jan Kikkert)

Sociaal domein (3 decentralisaties)

Voor de jaarrekeningcontrole 2016 hebben wij – met inachtneming van de Audit Alert Sociaal Domein van de beroepsorganisatie van accountants (NBA) – geconcludeerd dat uw gemeente toereikende maatregelen heeft getroffen om te komen tot een getrouwe en rechtmatige besteding van de zorg in natura (Wmo en Jeugd, exclusief PGB).

De PGB-bestedingen zijn (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft – net als over 2015 – een afkeurende controleverklaring bij de verantwoordingen 2016 verstrekt vanwege diverse rechtmatigheidsafwijkingen.

Het ontbreken van voldoende en geschikte controle-informatie over de prestatielevering (getrouwheid) voor de verantwoorde PGB-bestedingen in de jaarrekening 2016, alsook de geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen, leiden tot een onzekerheid in onze controle voor de getrouwheid en rechtmatigheid van in totaal € 1,6 miljoen. Daarnaast hebben wij een onzekerheid in de controle van de bestedingen jeugd geconstateerd van € 0,2 miljoen.

Wij geven u in overweging te beoordelen of een zelfstandige interne controle op de prestatielevering (getrouwheid) en een rechtmatige verstrekking van de persoonsgebonden budgetten in de toekomst mogelijk c.q. gewenst is.

Managementresponse bij accountantsverslag jaarrekening 2016 (mei 2017)
De uitvoering van de PGB bestedingen zijn bij de sociale verzekeringsbank ondergebracht. De invloed van de gemeente op de werkprocessen en de interne controle bij de sociale verzekeringsbank is zeer beperkt. In overleg met de accountant, bij het pre-auditgesprek controle 2017, overwogen we nader of en zo ja welke IC-maatregelen we in deze zelfstandig kunnen en/of willen nemen.